

Odbor za pravne zadeve

2016/2072(INI)

14.10.2016

MNENJE

Odbora za pravne zadeve

za Odbor za industrijo, raziskave in energetiko
Odbor za kulturo in izobraževanje

o skladni politiki EU za kulturno in kreativno industrijo
(2016/2072(INI))

Pripravljalca mnenja: Therese Comodini Cachia

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za pravne zadeve poziva Odbor za industrijo, raziskave in energetiko ter Odbor za kulturo in izobraževanje kot pristojna odbora, da v svoj predlog resolucije vključita naslednje pobude:

1. poudarja, da kulturna in ustvarjalna industrija deluje v okolju, ki se nenehno razvija in ga obvladujeta razvoj ter uporaba digitalne informacijske in komunikacijske tehnologije na svetovni ravni;
2. ponavlja, da kulturna in kreativna industrija temelji na ustvarjalnosti posameznika, kulturnih vrednotah, veččinah in nadarjenosti, na podlagi katerih lahko z ustvarjanjem vrednosti iz intelektualne lastnine ustvarja blagostanje in delovna mesta;
3. poudarja, da je kulturna in ustvarjalna industrija s prometom v višini 535,9 milijard EUR in zagotavljanjem 7,1 milijona delovnih mest pomembna za stabilnost in dolgoročno konkurenčnost evropskega gospodarstva;
4. poudarja, da kulturna in ustvarjalna industrija ne zagotavlja le kulturne raznolikosti, ampak tudi medijski pluralizem in ekonomsko vzdržnost Evropske unije;
5. ugotavlja, da je kulturna in ustvarjalna industrija strateškega pomena za gospodarski razvoj in ustvarjanje kakovostnih delovnih mest v EU;
6. poudarja, da bi bilo treba pri oblikovanju pravne opredelitve kulturne in ustvarjalne industrije v Evropi upoštevati nova kulturna in ustvarjalna gibanja, ki obstajajo v današnji družbi, ter spremembe in možnosti, ki jih lahko digitalna tehnologija še naprej ponuja, ter da bi se morale vse opredelitve nanašati na dela, vključno z blagom in storitvami, ki nastanejo v umetniškem, kulturnem ali ustvarjalnem procesu in jih je mogoče zaščititi kot pravice intelektualne lastnine, ne da bi omejevali procese, pri katerih se ta dela ustvarijo ali izdelajo;
7. zato meni, da je treba imetnike pravic v zakonodajnih okvirih za avtorske pravice in intelektualno lastnino zaščititi s priznavanjem vrednot in spodbujanjem inovacij, ustvarjalnosti, naložb in izdelave vsebin, hkrati pa prilagajanjem neprestanemu tehnološkemu napredku in bodočim digitalnim platformam;
8. poudarja, da EU kulture ne bi smela obravnavati zgolj z vidika notranjega trga, konkurenčnosti ali trgovinske politike, ampak bi morala postati del evropske politike sodelovanja in razvoja, pri tem pa upoštevati posebne značilnosti kulturnega spektra EU; poziva Komisijo, naj okrepi vezi med kulturnim sektorjem, usposabljanjem ter kulturno in ustvarjalno industrijo, razmisli o tem, da bi določila evropski pravni okvir za nastanek pripravništva v kulturni in ustvarjalni industriji v državah članicah EU ter okreplila potencial malih in srednjih podjetij v kulturnih ustvarjalnih sektorjih;
9. meni, da digitalno okolje ponuja nove možnosti za ustvarjanje in izdelavo kulturnih in ustvarjalnih del ter za njihovo širjenje, izkoriščanje in zagotavljanje dostopnosti širši javnosti, neodvisno od fizičnih in geografskih omejitev, občasno ceneje in z manj vstopnih ovir; vendar ugotavlja, da bi lahko bili avtorji in ustvarjalci, ki imajo omejene vire, zaradi vse bolj povezanega in digitaliziranega foruma pri delovanju na širšem

konkurenčnem področju finančno zastavljene;

10. meni, da so se s digitalno tehnologijo pojavile možnosti za ustvarjanje različnih vrst umetniških del ali prakse, pri katerih je digitalna tehnologija bistvena prvina ustvarjalnega procesa;
11. pri tem opozarja, da v kulturni in ustvarjalni industriji prevladujejo mikro-, mala in srednja podjetja ter samostojni delavci, ki imajo omejen dostop do infrastrukture, virov in sredstev ter omejeno pogajalsko moč v primerjavi s spletnimi ponudniki digitalnih izdelkov in drugimi posredniki, ki obvladujejo trg, kar še posebej velja za umetnike in ustvarjalce, ki delujejo zunaj prevladujočih kulturnih in jezikovnih trendov; pri tem zagovarja potrebo po oblikovanju uravnoteženega pravnega okvira, ki bo upošteval posebnosti sektorja in zagotovil primerne popravne pravne rešitve, s katerimi bi se povečala pogajalska moč ustvarjalcev;
12. poudarja, da neprestane digitalne inovacije spodbujajo kulturno in ustvarjalno industrijo k temu, da razmisli o svojih poslovnih modelih in jih preoblikuje; je zaskrbljen, ker se ekonomska vrednost vsebine, ki jo je treba znova opredeliti, v večini obstoječih poslovnih modelov pojavi na več točkah vrednostne verige, vendar jo je mogoče prestaviti bolj na konec te verige, s čimer bi postal sistem, preko katerega ustvarjalna skupnost črpa vrednote iz vsebine, vključno s poštenim plačilom za avtorje in ustvarjalce, bolj celovit; hkrati ugotavlja, da ustvarjalna skupnost trpi izgube tudi zaradi kršitev avtorskih pravic, na primer piratstva, ter zaradi težav z neprestanimi spremembami spletnega okolja in izzivov za obstoječe poslovne modele;
13. poudarja pomen novega digitalnega okolja za razvoj kulturne in ustvarjalne industrije, saj se z njim večja prepoznavnost ustvarjalcev in se jim omogoča, da so stalno v stiku s svojim občinstvom in potrošniki; zato meni, da bi se bilo treba pred vzpostavitvijo kakršnega koli pravnega okvira posvetovati z vsemi akterji, ki so prisotni v vrednostni verigi;
14. meni, da se z digitalnimi platformami zagotavlja širši dostop do kulturnih in ustvarjalnih del ter da je treba preučiti, kako bi v tem procesu povečali pravno varnost in spoštovanje pravic imetnikov;
15. poziva Komisijo, naj v trenutno razpravo o avtorskih pravicah vključi vprašanje prenosa vrednot;
16. poziva Komisijo, naj oblikuje evropsko kulturno strategijo v digitalni dobi, ki bo skladna z vsemi politikami EU, tudi davčno politiko;
17. poziva Komisijo, naj učinkovito in sorazmerno z različnimi povezanimi pravicami reši vprašanje kroženja digitalnih vsebin, med drugim s spodbujanjem boljšega sodelovanja med organi držav članic in industrijo ter z uvedbo privlačnih pravnih ponudb z obsežnim katalogom in čezmejno razpoložljivostjo, hkrati pa upošteva načelo teritorialnosti; Komisijo tudi poziva, naj preuči različne možnosti, pri čemer naj se osredotoči na pogodbe o avtorskih pravicah, da bi izboljšala pošteno plačilo za avtorje in ustvarjalce ter tako nagradila ustvarjalnost in inovacije, hkrati pa spodbudila k preglednosti v vrednostni verigi avtorskih pravic v digitalnem okolju, zaščitila nacionalne kulturne in jezikovne posebnosti in spodbujala ekonomsko in raziskovalno

dejavnost; pri tem jo poziva, naj še naprej določa učinkovite mehanizme boja proti kršitvam avtorskih pravic in ozavešča javnost o tem področju;

18. opozarja na izid javnega posvetovanja o regulativnem okolju za platforme in spletne posrednike, ki ga je sprožila Komisija; poudarja, da udeleženci priznavajo prednosti spletnih platform, saj večajo dostopnost in lajšajo komunikacijo, vendar hkrati izražajo dvom v zvezi s spoštovanjem avtorskih pravic zaradi pomanjkljive preglednosti in pravne varnosti v tem procesu;
19. meni, da je primerno in učinkovito varstvo avtorskih in povezanih pravic pomembno, da se zagotovi pošteno plačilo za ustvarjalce.

**IZID KONČNEGA GLASOVANJA
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

Datum sprejetja	13.10.2016
Izid končnega glasovanja	+: 17 -: 0 0: 2
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Max Andersson, Joëlle Bergeron, Marie-Christine Boutonnet, Jean-Marie Cavada, Kostas Hrisogonos (Kostas Chrysogonos), Therese Comodini Cachia, Mady Delvaux, Rosa Estaràs Ferragut, Enrico Gasbarra, Gilles Lebreton, António Marinho e Pinto, Julia Reda, Evelyn Regner, Pavel Svoboda, József Szájer, Tadeusz Zwiefka
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Pascal Durand, Evelyne Gebhardt, Constance Le Grip, Victor Negrescu, Virginie Rozière